

طراحی معماری خانه ای امن برای سالخوردگان

آذین شیرازی فر^{۱*}

۱- کارشناسی ارشد مهندسی معماری. ایمیل: Azin.Shirazifar2019@gmail.com

چکیده

سالمندی دوران حساسی از زندگی انسان است، عده ای از این عزیزان به هر دلیلی این دوران را در خانه‌ی سالمندان می‌گذرانند. تفکر درباره زندگی در خانه سالمندان برای سالمند، ایجاد حس انزجار و انزوا میکند؛ زیرا خانه سالمندان برای ایشان یادآور ناتوانی و ناکارآمدی و عدم استقلال می‌باشد. سالمندان به اندازه‌ای که دیگران به آنها به عنوان پیر و از کار افتاده نگاه می‌کنند خود را ضعیف و ناتوان احساس نمی‌کنند. چنانکه در یک خانواده گرم و مهربان اغلب سالمندان بسیار راحت، آرام، مقاوم و با نشاط روزگار می‌گذرانند در نتیجه این افراد حوصله نگهداری نوه‌ها را با همه شیطنت‌هایشان دارند. در این مقاله به بررسی این موضوع پرداخته و از روش توصیفی تحلیلی میدانی استفاده شده است به صورتی که برای یافتن و جمع‌آوری مطالب از مقالات، پایان‌نامه‌ها و مطالب مرتبط و در آخر تحقیقات میدانی و تجزیه و تحلیل آنها به کار گرفته شده است.

واژه‌های کلیدی: معماری، سالخوردگان، خانواده، خانه سالمندان.

۱- مقدمه

در جامعه امروز ما، بسیاری از افرادی که به سن بازنشستگی می‌رسند، عزلت‌نشینی پیشه می‌کنند و باقی عمر خویش را در خانه‌های خویش و یا در خانه‌های سالمندان می‌گذرانند و مشغولیت آن‌ها هر روز کمتر می‌شود، تا جایی که تنهایی و گذران یکنواخت عمر آن‌ها را به سوی افسردگی و دنیازدگی سوق می‌دهد.

امروزه اکثر مکان‌هایی که با عنوان خانه سالمندان استفاده می‌شوند، از شرایط مطلوبی برخوردار نیستند به خصوص اینکه در آن‌ها فقط به نیازهای اولیه سالمندان مانند خواب و خوراک توجه می‌شود و مسائل مهمی چون نیازهای اجتماعی و فرهنگی و ... ایشان در نظر گرفته نمی‌شود، بنابراین اکثریت این قشر نه تنها علاقه‌ای به حضور در این مکانها ندارند بلکه تا حد زیادی از آن‌ها گریزان هستند و اینکه سالمندان به عنوان قشری از جامعه که جمعیت آن‌ها رو به رشد و افزایش است، نیازمند طراحی فضاهایی در جهت پاسخگویی به نیازها و محدودیت‌های جسمی-حرکتی و شرایط روحی خود می‌باشند تا بتوانند از سالمندی خود لذت برده و از دوران موفق‌تری بهره‌مند شوند. طراحی مکان‌های مناسب برای سالمندان باعث افزایش کیفیت زندگی، احساس مفید بودن، امید به زندگی، ایمنی و آرامش خاطر بیشتر این قشر می‌شود. (کریمی، پور ناصری، ۱۳۹۱: ۳)

۲- مفهوم سالمندی